N°. 266. 1861.

NEDERLANDSCHE STAATS-COURANT.

De prijs dezer Courant met het Bijblad is ... in het jaar; die van de Courant alleen f 10; ... van het Bijblad alleen f 15.

De prijs der advertentiën is 25 cents voor den regel bij iedere plaatsing, buiten de regten en brievporten.

ZATURDAG 9 NOVEMBER.

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel.

NEDERLANDEN.

'S GRAVENHAGE, 8 *November* 1861.

Omtrent den toestand van Zijne Koninklijke Hoogheid den Prins van Oranje is heden uitgegeven het volgende

BULLETIN:

8 *November* 1861, *des morgens ten 9 ure.*

Zijne Koninklijke Hoogheid de Prins van Oranje heeft een goeden ... en zeer rustigen nacht gehad. Krachten en beterschap nemen voortdurend toe, zoodat de toestand van Z. K. H. geruststellend is en verder geene berigten worden uitgegeven.

Dr. VINKHUYZEN. P. F. EVERARD, *Dr. M.*

(Staatsblad n°. 89.) *BESLUIT van den 21sten October 1861, strekkende tot intrekking van het Koninklijk besluit van 2 Julij 1824* (Staatsblad n°. 42), *houdende bepalingen ter verzekering van de rigtige uitvoering van de artt. 224 en 225 der algemeene wet van den 26sten Augustus 1822* (Staatsblad n°. 38), *over de heffing van de regten van* in-, uit- en doorvoer *en van de* accijnsen.

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de gemeenschappelijke voordragt van Onze Ministers van Justitie en van Finantien, van den 13den Augustus jl., n°. 110, A. S., en van den 17den daaraanvolgende, n°. 90, I. U. R., strekkende tot intrekking van het Koninklijk besluit van 2 Julij 1824 (*Staatsblad* n°. 42), houdende bepalingen ter verzekering van de rigtige uitvoering van de artt. 224 en 225 der algemeene wet van den 26sten Augustus 1822 (*Staatsblad* n°. 38), over de heffing van de regten van in-, uit- en doorvoer en van de accijnsen;

Den Raad van State gehoord (advies van den 30sten Augustus 1861, n°. 7);

Gelet op het nader rapport van Onze voornoemde Ministers, van den 8/18 dezer, n°. 135 en 63, I. U. R.;

Gelet op art. 39 en art. 53 van het Wetboek van Strafvordering;

Overwegende, dat de voorschriften van het voormelde besluit met die van het Wetboek van Strafvordering ten deele niet zijn overeen te brengen, en in ieder geval door laatstgenoemde voorschriften moeten geacht worden vervangen te zijn,

Hebben goedgevonden en verstaan in te trekken het Koninklijk besluit van 2 Julij 1824 (*Staatsblad* n°. 42).

Onze Ministers voornoemd zijn, ieder voor zooveel hem aangaat, belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* zal worden geplaatst.

Het Loo, den 21sten October 1861.

WILLEM.

De Minister van Justitie,
GODEFROI.
De Minister van Finantien,
VAN TETS.

Uitgegeven den *dertigsten* October 1861.
De Directeur van het Kabinet des Konings,
DE KOCK.

Bij besluit van 7 November 1861, n°. 35, heeft Zijne Majesteit goedgevonden, aan mr. *J. Messchert van Vollenhoven*, burgemeester van Amsterdam, vergunning te verleenen tot het aannemen der onderscheidingsteekenen van ridder der Keizerlijke orde van het Legioen van Eer, hem door Z. M. den Keizer der Franschen geschonken.

Bij Zijner Majesteits besluit van den 7den November 1861, n°. 48, is aan *S. Posthumus* vergund zijne standplaats als notaris van Oenkerk over te brengen naar Giekerk, gemeente Tietjerksteradeel, arrondissement Leeuwarden.

Bij Zijner Majesteits besluit van den 7den November 1861, n°. 44, is aan *A. Boomsma*, op zijn daartoe gedaan verzoek, met den 1sten Januarij 1862, eervol ontslag verleend uit zijne betrekking van plaatsvervangend kantonregter te Helder.

Bij Zijner Majesteits besluit van den 7den November 1861, n°. 46, is aan mr. *J. G. Kist*, op zijn daartoe gedaan verzoek, eervol ontslag verleend uit zijne betrekking van lid van het collegie van regenten over het huis van arrest te Dordrecht, en voorts in zijne plaats tot lid van gezegd collegie benoemd de heer *J. G. C. P. Vrijthoff*, te Dordrecht.

Bij Zijner Majesteits besluit van den 7den November 1861, n°. 47, is benoemd tot lid van het collegie van regenten over het huis van arrest te Dordrecht, de heer *G. C. Lotsij*, wonende aldaar.

Bij Koninklijk besluit van 6 November 1861, n°. 71, is aan den heer *A. J. Mispelblom Beijer*, op zijn verzoek, eervol ontslag verleend uit zijne betrekking van directeur van het postkantoor te Leeuwarden, behoudens aanspraak op pensioen.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

De Minister van Binnenlandsche Zaken, nader gezien zijne besluiten van den 28sten Junij 1861, litt. B, en den 29sten Augustus 1861, litt. F, beide 7de afdeeling, houdende bepaling van het aandeel der provinciën Noordbrabant en Gelderland, zoo in de opbrengst der algemeene collecte, bij het Koninklijk besluit van den 6den Februarij 1861, n°. 71, uitgeschreven ten behoeve der noodlijdenden door den jongsten watersnood, als in een gedeelte der van onderscheiden kanten, buiten die opbrengst, ten behoeve dezelfde noodlijdenden, te zijner beschikking gestelde gelden; zijnde daarbij toegewezen aan:

		Noordbrabant		Gelderland
uit de opbrengst der collecte . .	f	64,259.78	f	710,514.50
uit de andere voormelde gelden. .		40,189.69		444,405.83
	f	104,449.47	f	1,154,920.33
te zamen . .			f	1,259,369.80

Gezien het proces-verbaal der op den 16den October jl. onder voorzitting van den heer Staatsraad Commissaris des Konings in Gelderland, gehouden zitting der commissie, ingesteld bij zijne resolutie van den 4den April 1861, n°. 229, 7de afdeeling, tot het doen van voorstellen ter bepaling van de voormelde aandeelen, doch thans, na vroegere afdoening der zaak voor zooveel het hertogdom Limburg betreft, alleen zamengesteld uit de leden dier commissie voor Noordbrabant en Gelderland;

In aanmerking nemende:

1°. dat, blijkens dat proces-verbaal en de nader deswege ontvangen toelichting van haren voorzitter, door de commissie zijn vastgesteld staten der verliezen, boven die, welke uit de voormelde som van f 1,259,369.80 reeds zijn vergoed, geleden door noodlijdenden, dien het ontbreekt aan middelen tot herstel van hun verlies, en wel tot het bedrag van:

		In Noordbrabant:		in Gelderland:
aan gebouwen.	f	3,241.50	f	45,913.00
aan huisraad en gereedschappen van den landbouw		201.00		3,279.00
aan vee.		1,842.00		428.00
aan vruchten van den grond, den arbeid en de nijverheid, bestemd geweest tot verkoop en alzoo voorwerpen van handel geweest zijnde.		4,482.41		5,654.62
aan landerijen, die dit jaar geen vruchten voortbrengen en die verzand zijn, of waarvan de teelaarde weggespoeld is		100.00		6,550.00
aan vaartuigen		274.00		567.00
aan boomgaarden.		»		45,549.90
aan alle soorten van houtgewas op stam.		8,790.04 5		19,020.00
en aan verschillende andere voorwerpen		8,955.43		41,991.46
	f	27,886.38 5	f	168,952.98
te zamen. . .			f	196,839.35 5

2°. dat de van onderscheiden kanten buiten de opbrengst der voormelde collecte, ten behoeve der noodlijdenden door den watersnood te zijner beschikking gestelde gelden met inbegrip eener som van f 146,152.58 5 aan hem overgemaakt door de commissie voor de algemeene verloting van voorwerpen van kunst en smaak te *'s Gravenhage* ten zelfden behoeve, toereikend zijn ter vergoeding der voormelde nader vastgestelde verliezen,

Heeft goedgevonden en verstaan:

1°. Uit de te zijner beschikking zijnde gelden, ter geheele vergoeding dier verliezen, toe te kennen aan:

Noordbrabant.	f 27,886,385
Gelderland.	168,952.98
Te zamen. .	f 196,839.365

2°. Gedeputeerde Staten dier provincien uit te noodigen, over die gelden te beschikken en daarvan verslag te doen op gelijke wijze als bij het 2de lid zijner in den hoofde dezes aangehaalde besluiten van den 28sten Junij en den 29sten Augustus jl. is vermeld, ten opzigte der aan iedere dier provincien toegewezen aandeelen in de daarbij verdeelde gelden.

Afschriften dezer zullen worden gezonden aan Gedeputeerde Staten van *Noordbrabant* en *Gelderland* ten einde dienovereenkomstig te handelen.

's Gravenhage, den 7den November 1861.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
S. VAN HEEMSTRA.

RIJKS-KWEEKSCHOOL TOT OPLEIDING VAN ONDERWIJZERS
te Haarlem.

Aan de Rijks-kweekschool tot opleiding van onderwijzers te Haarlem, aan welke de lessen weldra een aanvang zullen nemen, kan een zeker aantal jongelieden worden geplaatst, ten einde aldaar op kosten van het Rijk hunne opleiding tot hulponderwijzer te ontvangen.

De leermiddelen worden kosteloos aan de kweekelingen verstrekt; zoodra het op te rigten gebouw gereed zal zijn, genieten zij daarin vrijen kost, inwoning en bewassching. In afwachting daarvan zal hun eene rijks-toelage van f 280 's jaars worden toegekend, ten einde zich, onder goedkeuring van den directeur der kweekschool, kost, inwoning en bewassching binnen de gemeente Haarlem te verschaffen.

Om tot het examen ter opneming op de kweekschool te worden toegelaten, moeten worden overgelegd:

1°. eene geboorte-acte, waaruit blijkt dat de jongeling op den 1sten December 1861 zijn 15de jaar zal zijn ingetreden;

2°. eene verklaring van een geneesheer, waaruit blijkt dat de jongeling eene goede gezondheid geniet en geene misvormende of andere ligchaamsgebreken heeft, welke hem tot het onderwijzersvak minder geschikt maken;

3°. een getuigschrift van goed gedrag, afgegeven door het dagelijksch bestuur zijner inwoning, en, in geval hij reeds in eene school is werkzaam geweest, een getuigschrift van den districtsschoolopziener of van den hoofdonderwijzer dier school.

Deze stukken moeten, uiterlijk op den 20sten November 1861, franco worden toegezonden aan den heer dr. A. L. Gastman, directeur der Rijks-kweekschool voor onderwijzers te Haarlem. Aan hen, die zich zullen hebben aangemeld, zal later worden bekend gemaakt, wanneer het te Haarlem te houden vergelijkend examen zal worden afgenomen.

Uit dat examen zal moeten blijken dat de jongelieden:

1°. naauwkeurig en vlug proza en poëzy kunnen lezen;

2°. regelmatig kunnen schrijven, zoowel groot als klein schrift;

3°. bekend zijn met de hoofdregels der rekenkunde voor geheele en gebroken getallen, met de voornaamste eigenschappen der getallen, met den regel van drieën en met het Nederlandsch stelsel van maten en gewigten, en vooral in het praktische der rekenkunde eenige vlugheid bezitten;

4°. bekend zijn met de eerste gronden der Nederlandsche taalkunde, voornamelijk met de kennis der rededeelen en hunne verandering, alsmede met de redekundige ontleding;

5°. eenige denkbeelden hebben van aardrijkskunde en geschiedenis, voornamelijk van het vaderland.

Mogten onder hen, die zich zullen aanmelden, zijn, wier kundigheden de hiervóór als minimum gestelde aanmerkelijk overschrijden, dan zullen zij voor een hooger studiejaar kunnen worden aangenomen.

De gelegenheid tot plaatsing staat open voor jongelieden uit het geheele Rijk; aan hen wier ouders of voogden in de gemeente Haarlem wonen zal echter geene rijks-toelage voor kost en inwoning worden verstrekt, zoolang de gebouwen der kweekschool nog geene gelegenheid tot huisvesting aanbieden.

's Gravenhage, den 5den November 1861.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
S. VAN HEEMSTRA.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ITALIE.

Een ministerieel dagblad van Parijs, *le Pays*, zegt dat de heer Ricasoli ongeschikt voor zijne zware taak gebleken is, aan Frankrijk grond tot misnoegen heeft gegeven en weldra zal moeten aftreden, en dat de heer Rattazzi de eenige staatsman in Italie is, welke het door den heer Cavour begonnen werk zou kunnen voortzetten en de goede verstandhouding tusschen Italie en Frankrijk, bepaaldelijk ten aanzien van het Romeinsche vraagstuk, zou kunnen herstellen.

Hoe ver deze beweringen met het gevoelen van Frankrijks bewindslieden overeenstemmen, blijkt niet.

Verder berigt het even genoemde blad het volgende: » De heer Rattazzi bevindt zich niet te Parijs als vertegenwoordiger van het kabinet van den heer Ricasoli: even min is het waar, dat hij bij zijne terugkomst te Turyn lid van dat kabinet zal worden. Indien de heer Rattazzi eerlang weder aan het bewind komt, zal het niet zijn als medestander van den heer Ricasoli, maar als hoofd van een nieuw kabinet. Terwijl hij in zijn land bij den Koning, bij de bewegingspartij en bij de gematigde meerderheid geacht en vertrouwd wordt, heeft hij hier te lande, in den kring onzer bewindslieden, wezenlijke toegenegenheid verworven.

» Uit Turyn wordt ons gemeld, dat het gouvernement vóór de zamenkomst der wetgevende kamers, welke den 20sten dezer vergaderen, bepalingen zal afkondigen strekkende om de vorming der vier afdeelingen vrijwilligers te regelen en om de reguliere landmagt te brengen tot de noodige sterkte, ten einde in het aanstaande voorjaar tegen de alsdan welligt plaats grijpende gebeurtenissen bestand te zijn.

» De berigten, volgens welke de staat der zaken op Sicilie, naar aanleiding der ligting van recruten voor het Italiaansche leger, zorgbarend zou zijn geworden, zijn zeer overdreven. Het is niet waar, dat de kreet: » leve de republiek! aldaar is aangeheven, en veel minder nog, dat de republiek in eene of andere stad van Italie is uitgeroepen."

In de berigten uit Turyn wordt volgehouden, dat de heer Rattazzi zich geenzins als tegenpartijder van den heer Ricasoli naar Parijs heeft begeven. De Turynsche berigtgever der *Indépendance Belge* zegt in een schrijven van den 4den dezer: » De heer Rattazzi is sedert zijne komst te Parijs aanhoudend in briefwisseling met Koning Victor Emanuel; deze heeft herhaaldelijk naar Parijs aan zijnen gewezen minister geschreven. De heer Ricasoli weet dat hij niets van den heer Rattazzi te vreezen heeft; moet hij eerlang aftreden, dan zal het niet zijn wegens partijzuchtige kuiperijen, maar wegens eenen staat van zaken, welke geen mensch dadelijk kan veranderen. Bij den heer Rattazzi bestaat geen ongeduldig verlangen om op het kussen te komen; en zoo hij onverwijld na de opening der parlementszitting aan het bewind kwam, zou het zijns ondanks zijn. De twee genoemde staatsmannen handelen beide als regtschapene en vaderlandlievende mannen. De president-minister heeft het bepaalde voornemen, om open spel te spelen. Hij zal voor de wetgevende kamers verschijnen met een omstandig verslag van de door hem over het Romeinsche vraagstuk gevoerde onderhandelingen; en deszelfs getrouwheid zal worden gestaafd door het overleggen van diplomatieke stukken, welke in den loop der laatste maanden zijn geschreven. Uit dit verslag zal blijken, dat de heer Ricasoli zijnen pligt heeft gedaan; en dat hij met bekwaamheid en vasten wil heeft gekampt tegen eenen staat van zaken, welke niet door zijn toedoen ontstaan was en dien hij niet heeft kunnen meester worden."

ENGELAND.

Het Engelsche gouvernement wilde in de overeenkomst betreffende de Europesche interventie in Mexico bepaald hebben dat, indien de Mexicanen goedvonden den monarchalen regeringsvorm aan te nemen, geen persoon behoorende tot het regerende geslacht van Frankrijk, Engeland of Spanje den troon van Mexico zou mogen beklimmen. Uit Parijs wordt thans stellig gemeld, dat Engeland daarvan heeft afgezien en dat geene bepaling van dien aard in de overeenkomst is opgenomen; een punt, hetwelk de gisteren door ons medegedeelde berigten uit Parijs eenigermate onzeker lieten.

Verder wordt in een bij de *Indépendance Belge* ontvangen schrijven uit Parijs van eergisteren verzekerd, dat het Engelsche gouvernement zich in Mexico van alle inmenging in de inwendige aangelegenheden des lands wil onthouden, en zich er wil bepalen tot hetgeen noodig is om voor zijne benadeelde onderdanen hetstel van de hun aangedane onregelijkingen te bekomen.

Hiermede schijnt niet te strooken wat de Londensche *Morning Post* over deze zaak zegt. Dit orgaan der Britsche bewindslieden laat zich omtrent de onderneming tegen Mexico aldus uit: » Tusschenkomst van buitenlands is voor Mexico volstrekt noodzakelijk geworden, indien dat land ooit weder eenige welvaart zal genieten. Doch wat den aard en de gevolgen van dezen stap zullen zijn, zal vooral afhangen van de wijze waarop Engeland daaraan deel neemt. Met het oog op hetgeen te St. Domingo is geschied, is het ons onmogelijk op Spanje's betuigingen onvoorwaardelijk te vertrouwen. Ook Frankrijk heeft eigene bedoelingen te bevorderen; en men kan niet verwachten dat die bedoelingen altijd met de Britsche belangen volkomen strooken. Het zijn beide katholijke mogendheden, en geene warme voorstanders van gewetens- en godsdienstvrijheid. Daar er niet veel vooruitzigt op medewerking van de Vereenigde Staten in deze zaak is, moeten de ware vrienden der vrijheid hunne hoop op Engeland vestigen en van ons de verdediging verwachten van die onveranderlijke beginselen van godsdienstige verdraagzaamheid en billijkheid, welke in Mexico zoo grovelijk zijn geschonden."

— De telegraaphlinie tusschen Malta en Alexandria is den 1sten dezer voor het publiek ten gebruike opengesteld. Op dien dag zijn over de 1400 Engelsche mijlen lange lijn vijf en twintig berigten, ieder van twintig woorden, overgebragt, elk berigt in vijf minuten tijds.

Den 5den dezer hebben de aandeelhouders der maatschappij voor de telegraphische verbinding met Indie door de Roode Zee, in eene te Londen gehouden vergadering, op voorstel van het Engelsche gouvernement, besloten hunne onderneming aan eene andere maatschappij over te dragen.

Men vleit zich in Engeland met de hoop, dat de telegraaphlinie in de Roode Zee, welke sedert lang door beschadiging onbruikbaar is, spoedig hersteld, en daardoor de telegraphische verbinding tusschen Engeland en Indie volledig gemaakt zal worden. Intusschen zullen de aandeelhouders der oude maatschappij voor de telegraphische verbinding van Engeland met Indie door de Roode Zee de hun van staatswege gewaarborgde rente gedurende het aanvankelijk bepaalde aantal jaren uit de Engelsche schatkist ontvangen.

ZWITSERLAND.

Uit welk oogpunt men in Zwitserland het dezer dagen in de vallei van Dappes gebeurde beschouwt, is op te maken uit een artikel der *Berner Zeitung* von den 3den dezer, waarin het volgende wordt gezegd: » Naar verzekerd wordt staat het plotseling weder te berde brengen van de quaestie over het Dappendal niet buiten verband met het gebeurde te Ville-la-Grand. De Fransche gezant heeft niet onduidelijk te verstaan gegeven, dat men van den kant van Frankrijk niet ongenegen zou zijn, de zaak van Ville-la-Grand te laten rusten, indien — Zwitserland in eene schikking omtrent het Dappendal wilde treden. Over het algemeen is de Fransche staatkunde ten aanzien van Zwitserland in den laatsten tijd begonnen de quaestie van het Dappendal met bijzondere belangstelling te behandelen. De eerste instructien van den in 1858 naar Zwitserland gezonden ambassadeur betroffen hoofdzakelijk het Dappendal. De Bondsraad wilde er niet van hooren. Desniettegenstaande wordt dat punt gedurig weder ter sprake gebragt. Waarom hecht Frankrijk dan toch zoo groote waarde aan dat kleine strookje gronds? Van de zijde van Frankrijk zal men zeggen dat men het behoeft te zijner veiligheid, tot zijner verdediging, in het belang van zijne in de onmiddellijke nabijheid gelegen vesting Les Rousses! Wij voor ons gelooven dat er andere redenen zijn. De vallei van Dappes is het eenige beletsel voor eene vrije communicatie tusschen fort Les Rousses en fort L'Ecluse, die gevaarlijke Fransche grensvestingen nabij Genève. Ware de vallei Fransch, dan zou Frankrijk tusschen die beide vestingen eene geheel vrije gemeenschap hebben, en dan zou Genève door dezelve ingesloten zijn. Om voorts van het fort Les Rousses naar het Pays de

zóó naar Genève te kunnen komen, zonder door Zwitsersch gebied [illegible] te worden, is insgelijks het bezit van het Dappendal voor Frankrijk noodig. Dat dal is, met één woord, een nieuwe Fransche voorpost tegen Genève. Ten gevolge van de aanhechting van Savoye aan Frankrijk werd Genève als in eene spinneweb gevangen; van de [illegible] op Genève uitloopende groote wegen komen er vijf regtstreeks van het Fransche gebied: de wegen van Chablais, Arve, St. Julien, Lyon en Faucille; zij omringen Genève van alle kanten; slechts eene kleine opening blijft aan den Zwitserschen kant, door welke de eenige weg [illegible] langs welken Genève met Zwitserland gemeenschap heeft. Deze gemeenschap nu zou te gemakkelijker kunnen worden afgesneden, indien Frankrijk het Dappendal bezat, omdat van daar de weg over Versoix en binnen twee uren bezet kan worden. Bij de quaestie van het Dappendal geldt het dus de geheele omsingeling van Genève. In [illegible] verlies van veiligheid aan den kant van Savoye heeft Zwitserland, helaas! berust en zich tot schriftelijke protesten daartegen bepaald; zal het ook op de aanranding van het Dappendal alleen met pen en inkt antwoorden? Wij moeten er nog bijvoegen, dat het Dappendal [illegible] de daad Zwitsersche grond is; het behoort tot Zwitserland sedert [illegible] Vaadt Zwitsersch geworden is. Bijaldien in der tijd de verklaring, dat men elken voet breed Zwitserschen grond met goed en bloed verdedigen wilde, ernstig gemeend was, dan mag men niet verwachten dat de eedgenooten in dit geval van een ander gevoelen zullen zijn."

RUSLAND.

De berigten uit Warschau van den 8sten dezer melden, dat de kerken, welke er ten gevolge der voorvallen van den 15den October door de geestelijkheid gesloten waren, ook op den feestdag van Allerheiligen gesloten waren gebleven, en nog niet weder waren geopend. Sedert den [illegible] October was de regering niet weder in de noodzakelijkheid geweest om demonstratien op de openbare straat met geweld tegen te gaan; de gestrenge maatregelen, welke door de overheden onder den staat van beleg werden genomen, schijnen aan de leiders der beweging [illegible] ingeboezemd te hebben. Intusschen waren de lessen aan eene inrigting van middelbaar onderwijs, welke van staatswege te Warschau is opgerigt om de jongelieden voor de aldaar later te vestigen hoogeschool voor te leiden, den 28sten October door den heer Wielopolski, den minister van justitie en onderwijs, met eenige plegtigheid geopend.
Blijkens de aangehaalde berigten volhardde de heer Wielopolski in zijn verzoek om ontslag uit zijne ambtsbetrekkingen, dewijl hij zich met den generaal Suchozanet, die tijdelijk het stadhouderschap waarnam, niet verstaan kon; hij was door den Keizer naar St. Petersburg ontboden en den 5den derwaarts vertrekken. Dien dag zou de generaal Luders te Warschau aankomen, om er van den generaal Suchozanet het stadhouderschap en het opperbevel over de in Polen gelegerde troepen tijdelijk over te nemen.
De heer Wielopolski is een Pool van bekende vaderlandsliefde, en die de achting van zijne landgenooten in hooge mate heeft verworven. Doch hij heeft het vertrouwen van de Poolsche bewegingspartij verloren, sedert hij van het Russische gouvernement eene hooge ambtsbetrekking heeft aangenomen met het doel om den toestand van zijn land allengs, zonder [illegible]rde of botsingen, te verbeteren.

TURKIJE.

Een vrij onpartijdig berigtgever, de correspondent der *Indépendance* te Konstantinopel, zegt in een schrijven uit die stad van 20 October: "De hervormingen in het binnenlandsch bestuur, de vaststelling eener regelmatige staatsbegrooting, de bezuinigingen welke nog in de staatsdienst kunnen worden ingevoerd, zijn het vooral, waarmede de regering thans bezig is. In Fransche dagbladen leest men klagten over verkwistingen en wanordelijkheden in het geldelijk beheer, welke door de regering van Abdul Aziz in stand gehouden en bevorderd zouden worden. De waarheid is, dat de nieuwe Sultan alle moeite doet om den slechten staat, waarin hij bij het aanvaarden der regering de zaken gevonden heeft, te verbeteren. Terwijl Fransche dagbladen over slecht beheer van Turkije's finantien klagen, hoort men hier telkens spreken van de misnoegdheid, welke het door Abdul Aziz ingevoerde stelsel van orde en zuinigheid verwekt. De uitgaven van des Sultans hofhouding zijn thans zeer beperkt; de uitgaven der onderscheiden hoofdtakken van het bestuur hebben aanmerkelijke besnoeijingen ondergaan. Overal worden de onbekwame lieden, welke door gunst of kuiperij in openbare ambtsbetrekkingen waren geraakt, door kundige mannen vervangen."

NOORD-AMERIKA.

De berigten uit New York van den 26sten October melden dat eene [illegible]e expeditie, bestaande uit tachtig schepen, met 500 stukken geschut en 30 tot 40,000 man, den volgenden dag van Hampton in Virginia, nabij het fort Monroe aan den ingang der Chesapeake-baai, in zee gaan, om zekere punten der kust van het Zuiden aan te vallen. De eigenlijke bestemming dezer groote expeditie werd nog voor het publiek en zelfs voor het meerendeel van hare bevelhebbers geheim gehouden. Te Washington werd in den kring der bewindslieden de hoop gevoed, dat zij grooten invloed op den loop der krijgsbedrijven zou hebben, en de regering der Confoederatie in de noodzakelijkheid zou brengen om hare krijgsmagt uit Virginia te verwijderen en op een voor aanval bloot liggende punten der kust te verdeelen.
Nadat de troepen der Unie in het gevecht bij Leesburg, op den [illegible] October, genoodzaakt waren geworden om tot achter den Potomac terug te trekken, waren zij door de aankomst van andere troepen versterkt en wederom op Leesburg aangerukt, maar bij het naderen van sterke kolonnes Zuidelijke troepen, op nieuw naar Maryland geweken.
Het gerucht zeide, dat de heeren Mason en Slidell, welke door de regering der Confoederatie met eene belangrijke zending naar Frankrijk en Engeland gezonden en in weerwil der blokkade uit de haven van Charleston in zee gekomen waren, Cardenas op het eiland Cuba hadden bereikt, van waar zij met de Engelsche pakketboot Europa in veiligheid zouden kunnen bereiken.
De bladen van het Noorden erkennen, dat te New Orleans door [illegible] kanonneerbooten van de Confoederatie een stoute en gelukkige aanval op het blokkerende eskader is gedaan, maar voegen daarbij dat het eskader noch schepen noch manschappen heeft verloren, en dat het door het Zuiden behaalde voordeel in de van dien kant ontvangen berigten overdreven is.
Eindelijk wordt gemeld, dat San Francisco, de hoofdstad van California, sedert den 25sten October in onafgebroken telegraphische verbinding met New York staat.

NASCHRIFT.

WEENEN, 8 November. De voormalige minister van justitie, graaf Nadasdy, is tot minister zonder portefeuille en tot hofkanselier van Zevenbergen benoemd.
In Pesth is het rustig.

PARIJS, 7 November (des avonds.) Volgens *le Temps* zal de heer Fould weldra weder als minister van finantien optreden.

LONDEN, 8 November (R. A.). Naar luid van berigten uit Bern van gisteren zou de heer Thouvenel aan den Zwitserschen gezant te kennen gegeven hebben, dat Frankrijk het vraagstuk omtrent het Dappendal niet door eenige daad van geweld wil praejudicieren, maar dat het eene definitive regeling van hetzelve langs den weg der onderhandeling verlangt.

MARSEILLE, 7 November. Ten gevolge van den aanvoer van 200,000 hectoliters graan dalen de prijzen aanmerkelijk, zoodat men voor faillissementen beducht is.

TURIJN, 7 November des avonds. De Koning zal Zaturdag de opening van den spoorweg van Milaan naar Piacenza, en den volgenden dag de opening van den weg van Bologna naar Ancona bijwonen.

TRIEST, 8 November. Brieven uit Ragusa wederspreken het berigt van eene nederlaag der Turksche troepen te Piva. Er heerscht groote opgewondenheid onder de in opstand zijnde Christenen van de Herzegowina.
Hun aanvoerder Wukalowitsch heeft eenen prijs van duizend zechynen op het hoofd van Omer Pascha gesteld.
De opstandelingen ontvangen geld uit Servie.
De [illegible] van Montenegro houdt zich steeds onzijdig.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

'S GRAVENHAGE, *den 8sten November* 1861.

Het bijvoegsel tot deze courant behelst een verslag van het door de Tweede Kamer der Staten-Generaal in hare zitting van heden verhandelde.

Blijkens een bij het Departement van Marine ontvangen berigt van den luitenant ter zee der 1ste klasse J. M. de Jongh, kommanderende Zr. Ms. stoomschip *Sindoro*, is die bodem den 25sten October jl. ter reede Santa Cruz (Teneriffe) aangekomen, en zoude den 30sten dier maand zijne reize naar Oost-Indie voortzetten.
Aan boord van dat stoomschip was alles wel.

WATERHOOGTE IN DE HOOFD-RIVIEREN.

November.	Rivieren.	Waarnemings-punten.		Rivierhoogte: boven of beneden Amst. peil.	Rivierhoogte: boven of beneden de nul der oude schaal.	Tijdstip.	In 24 uren: gewassen.	In 24 uren: gevallen.
8	BOVEN-RHIJN.	*Keulen*,		+ 37.08	+ 1.23	8 ure	0.02	"
7	WAAL.	*Nijmegen*,		+ 7.46	+ 1.24	8 "	0.02	"
7	NEDER-RHIJN.	*Arnhem*,		+ 7.63	+ 0.72	8 "	"	"
7	GELDERSCHE IJSSEL.	*Westervoort*,		+ 8.10	+ 0.73	8 "	"	0.02
8	BOVEN-MAAS	*Maastricht*, (brug)		+ 42.55	+ 0.35	8 "	0.01	"
8		*Maastricht*, (hoofdsluis)		+ 41.80	"	8 "	0.02	"
7		*Grave*,		+ 5.49	+ 0.64	8 "	0.15	"
6	NIEUWE MAAS	*Brielle*	H. W.	+ 1.06	"	4 u. 45 m.	0.03	"
			L. W.	— 0.58	"	2 u. 0 m.	"	0.02

KONINKLIJKE AKADEMIE VAN WETENSCHAPPEN.

De Afdeeling voor Taal-, Letter-, Geschiedkundige en Wijsgeerige Wetenschappen zal eene gewone vergadering houden op Maandag den 11den November eerstkomende, des voormiddags ten half twaalf ure, in het Gebouw der Akademie (Trippenhuis) te Amsterdam.

H. J. KOENEN,
Secretaris der Letterkundige Afdeeling.

nenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van Gelderland te Arnhem, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Vier dagen vóór de besteding wordt de noodige plaatselijke aanwijzing gedaan, en zijn voorts nadere inlichtingen te bekomen bij den Hoofdingenieur jhr. J. Ortt van Schonauwen, te Arnhem, en den Ingenieur J. van der Toorn te Nijmegen.

's Gravenhage, 15 October 1861.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
S. van Heemstra.

Provincie *Utrecht.*

AANBESTEDING.

Op Zaturdag, den 23sten November 1861, des namiddags ten 2 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Commissaris des Konings in de provincie Utrecht, of, bij zijne afwezigheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het 8ste district, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur te Utrecht worden Aanbesteed:

het onderhoud van de Rijks-hulpschutsluis te Vreeswijk, gedurende het jaar 1862.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij inschrijving en opbod.

Het Bestek ligt ter lezing aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van Utrecht te Utrecht, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende drie dagen vóór de besteding de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere inlichtingen te bekomen zijn bij den Hoofdingenieur en Adspirant-ingenieur te Utrecht en den Opzigter van den Waterstaat J. van der Horst te Vreeswijk.

's Gravenhage, 14 October 1861.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
S. van Heemstra.

MINISTERIE VAN MARINE.

*** De Minister van Marine zal op den 13den November aanstaande onder zijne nadere goedkeuring, doen aanbesteden de levering van:

tien Lasten Rhijn- of Roode Tarwe, wegende minstens 77 pond;
tien » Zeeuwsche Tarwe, wegende minstens 74 pond; en
vijf » Zeeuwsche Rogge, wegende minstens 72 pond.

De monsters en de omslag van het inschrijvingsbiljet moeten van hetzelfde merk voorzien wezen.

De voorwaarden tot deze Aanbesteding liggen ter lezing van heden af dagelijks, Zondagen uitgezonderd, van 10 ure des voor- tot 2 ure des namiddags, ter Secretarie van het Departement van Marine te 's Gravenhage en aan de Bureaux van de Directie der Marine te Amsterdam en den toezienden Chef over de Marine-bakkerij te Willemsoord.

's Gravenhage, den 31sten October 1861.

De Minister voornoemd,
W. J. C. Huyssen van Kattendijke.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine brengt ter kennis van belanghebbenden de navolgende bekendmaking, als:

OOSTZEE. — *Bothnische Golf.*

1°. *Stilstaand licht met schitteringen op het eiland Lungo.*

Blijkens bekendmaking van het Hydrographic Office, Admiralty, te *Londen*, is sedert de maand *September jl.* een licht ontstoken op een onlangs gebouwden lichttoren op de zuidelijke punt van het eiland *Lungo*, nabij *Hernösand*, op de kust van *Zweden.*

Het licht is *stilstaand*, met schitteringen, en *wit.* Eene schittering van 7 seconden duur wordt voorafgegaan en gevolgd door tusschenpoozen van verduistering, ieder van 20 seconden; dan schijnt een *stilstaand* licht gedurende 2 minuten 13 seconden; waarop weder de verduistering volgt, die de schittering voorafgaat.

Het licht is 78 *Engelsche voeten* verheven boven de gemiddelde oppervlakte der zee, en bij helder weder op 12 *Engelsche mijlen* afstands zigtbaar.

De lichttoestel is *dioptriek* of *met linzen*, van de 4de grootte.

De toren is 25 voeten hoog, rond, en *geel* geschilderd; zijn grondvlak is 53 voeten boven de zee.

De wachterswoning, rood geschilderd en op eenigen afstand uit zee zigtbaar, staat 250 *Engelsche voeten* ten *Noord-Westen* van den toren.

De toren staat:
op 62° 38′ 30″ N. Breedte, en
» 18° 6′ 0″ Lengte Oost van *Greenwich.*

2°. *Baken op het eiland Ryvingen.*

Blijkens dezelfde bekendmaking, zoude in de maand Julij een *nieuw Steenen baken*, van *piramidalen* vorm, 30 *Engelsche voeten* hoog en geel geschilderd, opgerigt worden in de plaats van het oude, op het eiland *Ryvingen* nabij *Mandel.*

's Gravenhage, den 1sten November 1861.

De Minister voornoemd,
W. J. C. Huyssen van Kattendijke.

MINISTERIE VAN OORLOG.

*** De Minister van Oorlog, goedgevonden hebbende, op Maandag den 25sten dezer, door de Plaatselijke of Garnizoens-kommandanten te Brielle, Dordrecht, Delfzijl, Geertruidenberg, Hellevoetsluis, Willemstad, Zutphen, Veere, Middelburg en op het Fort Rammekens, onder nadere approbatie van hem Minister, op nieuw de leverantie van het Munitiebrood te doen Aanbesteden, zoowel ten behoeve der troepen welke gedurende het jaar 1862 in gemelde plaatsen garnizoen zullen houden, als voor de Garnizoens-infirmerien aldaar reeds bestaande of nader te vestigen,

Brengt zulks ter kennis van de belanghebbenden, en noodigt mitsdien allen, die daarin gading mogten hebben, naar opgemelde leverantie in te schrijven, hen tevens verwittigende, dat gezegde Aanbesteding zal geschieden op dezelfde voorwaarden als waarop die van den 24sten October jl. heeft plaats gehad, zullende een exemplaar van de bedoelde voorwaarden, van den 12den dezer, in de Bureaux van de hiervoren genoemde Militaire Autoriteiten ter lezing liggen.

's Gravenhage, den 8sten November 1861.

de Casembroot.

MARINE.

Openbare Aanbesteding bij inschrijving aan 's Rijks Werf te Vlissingen, op Maandag den 18den November 1861, des voormiddags ten 11 ure, van: het daarstellen van eene IJzeren Overdekkingskap over het in het Maritime Dok in conservatie liggende Lichtschip n°. 1, met deeltelijke bijlevering van Materialen.

Volgens Bestek en voorwaarden, welke ter visie van gegadigden gedeponeerd bij het Departement van Marine te 's Hage, de Directie der Marine te Amsterdam, de Gemeentebesturen te Rotterdam, Dordrecht, Kampen, mitsgaders ten burele van den Hoofdingenieur op voormelde Werf, bij wien alle verdere inlichtingen kunnen verkregen worden.

De inschrijvingsbiljetten zullen, op zegel en behoorlijk gesloten, uiterlijk op bovengenoemden dag en uur ter Griffie van de Directie der Marine te Vlissingen moeten bezorgd zijn.

Vlissingen, den 4den November 1861.

De Schout bij Nacht, Adjudant des Konings in buitengewone Dienst, Directeur & Kommandant der Marine,
H. Wipff.

*** Commissarissen van den Straatweg tusschen Rotterdam en Hillegersberg, zullen, op Maandag den 25sten November 1861, des namiddags ten vijf ure, in de Herberg genaamd Het Wapen van Holland, te Hillegersberg ten overstaan van den aldaar residerenden Notaris *Gerrit Anthonie van den Berg*, in het openbaar Verpachten:

het Tolgeld aan de Gabelle op voormelden Straatweg, in te vorderen over 1862 tot en met 1864.

Nadere inlichtingen zijn te bekomen ten Kantore van genoemden Notaris *van den Berg* te Hillegersberg.

GEREGTELIJKE AANKONDIGINGEN.

*** Bij Vonnis van de Arrondissements-regtbank te Haarlem, van den 8sten October 1861, behoorlijk geregistreerd, is verklaard dat het Regtsvermoeden bestaat van het Overlijden van *Johannes Albertus Godefridus Versteeg*, gewoond hebbende te Haarlem, en zulks sedert achttienden Februarij 1800 zeven en veertig.

F. L. Kist, *Procureur.*

*** De ondergeteekende, bij Vonnis der Arrondissements-regtbank te 's Gravenhage, dd. 5 November 1861, benoemd zijnde tot Curator over de onbeheerde Nalatenschap van Mejufvrouw *Cornelia Petronella Wilhelmina Scholten van Oud Haarlem*, gewoond hebbende en overleden te 's Gravenhage den 8sten October 1861, roept bij deze op, ingevolge Art. 1174 van het Burgerlijk Wetboek, diegenen, welke zich als erfgenamen in die Nalatenschap zouden kunnen gedragen, terwijl hij degenen, die van dezelve Nalatenschap iets te vorderen hebben, daaraan iets verschuldigd zijn, of gelden, papieren of goederen onder zich hebben, verzoekt, zulks vóór of op den 20sten November aanstaande op te geven en te betalen, ten zijnen kantore op het Spui, n°. 31, te 's Gravenhage.

De Curator voornoemd,
A. P. F. Asmus.

*** Blijkens Acte, gepasseerd op den 31sten October 1861 voor den Heer Kantonregter in het Vierde Kanton van het Eerste Arrondissement der provincie Zeeland, bijgestaan door den Heer Griffier, en behoorlijk geregistreerd, is door den ondergeteekende *Hermanus Gerard Hammacher*, Notaris, residerende en wonende te Groede, in voormeld kanton, krachtens art. 480 van het Burgelijk Wetboek, aan zijnen Zoon *Herman Gerard Hammacher*, geboren den 18den October 1843, Handligting verleend tot het uitoefenen van de betrekking van Landmeter en Agent van brandwaarborg- en andere maatschappijen, begravenis-, en andere fondsen, het ontvangen van alle gelden daartoe betrekkelijk, mitsgaders van bijzondere inkomsten; alsmede tot het doen van alle uitgaven, tot het bovenstaande betrekkelijk.

Hammacher.

TELEGRAPHISCHE BEURSBERIGTEN.

Vrijdag 8 November 1861.

Amsterdam. — Slotkoersen.

	pCt.			pCt.
Nederl., Werk. Schuld.	2 1/2	63 3/4	Pruissen, Leening 1859.	5
Dito dito	3	76 1/8	Oostenrijk, Obl. Met.	5
Dito dito	4	99 1/4	Dito dito	2 1/2
O.-I. Leening . . .	4	98 1/8	Dito dito zilveren. .	5
Amort. Syndicaat .	3 1/2	—	Dito dito nationalen .	5
Handelmaatschappij .	4 1/2	138 1/8	Weener Bank-actien.	—
Spanje, Obligatien . .	2	41 7/16	Dito aandeelen 1854.	4
Dito binnenlandsche.	3	47 13/16	Dito dito 1860 . .	5
Amort. Schuld. . .	—	17 5/16	Dito dito 1858 . .	—
Bew. coupons . . .	—	6 5/16	Venezuela, Obligatien.	3
Portugal, Oblig. 1853.	3	46 1/2	Dito	1 1/2
Dito 1856/59 . . .	3	45 11/16	Grenada, Dito . . .	4
Rusland, bij Hope 1798.	5	102 1/8	Dito	1
Dito 1828/29 . . .	5	—	Dito nieuwe . . .	—
Dito Stieglitz 5de serie	5	82	Mexico, Dito . . .	3
Dito dito 6de serie	5	93 11/16	Ecuador, Dito . . .	1
bij Hope 1840 . . .	4	74 3/8	Illinois, Dito . . .	7
Dito 1860	4 1/2	89 7/8	Griekenl., Dito 1824/25	5
Spoorweg aandeelen.	—	189 1/2		

Londen, Consols. . . .	92 1/8 exd.	**Antwerpen**, 4 1/2 pct. Belgie
Mexico	—	Oostenrijk Cred. actien
Parijs, Fr. rente . . .	68.75	5 pct. Metalliek . .
Spanje	—	5 » Nationalen . .
Weenen, Metalliek . . .	66.80	3 » Binnenl. Spanje
Dito nationalen . . .	80.70	2 » Spanje . . .
Wissel Londen. . . .	138.30	Credit *Guilhou* . . .

Bijvoegsel tot de *Nederlandsche Staats-courant* van Zaturdag 9 November 1861, n°. 266.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

'S GRAVENHAGE, *den* 8*sten November* 1861.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden zijn de beraadslagingen over het wets-ontwerp houdende de begrootingen van uitgaven voor den aanleg van staatsspoorwegen, dienst 1860 en 1861 voortgezet.

De behandeling was gisteren gevorderd tot en met het onder-artikel 10 van art. 2 van het wets-ontwerp. Heden werd aangevangen met onder-artikel 11, betrekkelijk de vestingwerken, waarvoor eene som van f 400 000 was uitgetrokken; dit artikel 11 werd zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd, evenzeer als de onder-artikelen 12, 13, 14, 15 en 16 betreffende de lijnen van Arnhem naar Zutphen, Harlingen tot Leeuwarden, Breda tot Tilburg en Maastricht tot Roermond en den aankoop van gronden enz.

Over onder-artikel 17, aangaande den spoorweg strekkende van Roosendaal langs Bergen-op-Zoom tot Woensdrecht voerde de heer Cool het woord, die wenschte te weten in hoever de geruchten waar waren omtrent het verleenen eener concessie voor den aanleg van eenen spoorweg van Neuzen naar Gent. Mogt dit berigt juist zijn, dan zou daardoor de lijn Vlissingen naar Roosendaal minder voordeelig worden.

De Minister van Binnenlandsche Zaken gaf ten antwoord dat eene concessie, als bedoeld werd, niet gegeven was, en dat het onzeker was of die verleend zou worden. Hij gaf daarbij echter te kennen, dat, zijns oordeels, bij den aanleg van staatsspoorwegen, particuliere ondernemingen, waarbij de schatkist niet bezwaard werd, niet mogten worden belemmerd.

Daarna werd onder-art. 17 zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd.

Over onder-art. 18 betreffende de lijn Utrecht naar Kuilenburg werd het woord niet gevoerd, het werd zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd.

Bij de behandeling van onder-art. 19, luidende » aanleg van het gedeelte van den spoorweg, strekkende van Breda naar Moerdijk" enz. uitgetrokken voor f 573,600.00, vroeg de heer de Raadt eenige inlichtingen omtrent den stand van het onderzoek nopens de rigting der lijn van Rotterdam naar den Moerdijk, in verband met den aanleg van kunstwerken welke deze lijn zoude noodig maken. Dat onderzoek, meende hij, had lang genoeg geduurd, om eene spoedige beslissing te doen verwachten.

De heer van Bosse deed het voorstel om den bedoelden post te veranderen met een bedrag van f 200 000 en die af te trekken van de f [illegible]30 300 op den toelichtenden staat voor de begrooting van 1861 ten behoeve van de vestiging eener haven te Moerdijk bestemd, en daarentegen de f 995 639 van onder-artikel 21 voor onvoorziene uitgaven, met de bedoelde f 200 000 te vermeerderen.

De heer Hoynck van Papendrecht ondersteunde dit voorstel; beide sprekers achtten de uitbreiding van die haven, gelijk men die op het oog had, onnoodig voor handel en fabriekwezen, daar de bestaande voor de behoefte voldoende was.

De Minister van Binnenlandsche Zaken gaf den heer de Raadt te kennen dat het door hem bedoelde onderzoek nog niet geheel was afgeloopen; de lijn van Rotterdam naar den Moerdijk maakt de tweede sectie van den weg van Rotterdam naar Breda uit en de vaststelling der rigting daarvan had niet zooveel haast vereischt als de eerste sectie van Breda naar Moerdijk. Ondertusschen werd dit onderzoek met ijver voortgezet, en nagegaan in hoever de weg door IJsselmonde of den Alblasserwaard moest loopen, en zulks in verband met den toestand van het terrein en de belangen der scheepvaart. Met betrekking tot de haven te Moerdijk merkte hij aan, dat die bij het aanvankelijke voornemen om geene overbrugging te Moerdijk te maken, noodig zou worden. Wat daarvan ook zijn mogt, en al mogt men nader tot daarstelling van eene brug overgaan, zoo geloofde hij dat de bedoelde haven in allen gevalle en in vele opzigten tot voordeel zou strekken.

De heeren Hoynck van Papendrecht, van Bosse, Betz, Cool en Blussé van Oud Alblas voerden daarna nog het woord; de drie eersten bestreden het denkbeeld van den aanleg eener haven aan den Moerdijk; de laatste trad in eenige beschouwingen over de vraag welke rigting voor de lijn Rotterdam naar Moerdijk de verkieslijkste zou zijn, en zulks in betrekking tot de belangen van de scheepvaart. Nadat de Minister van Binnenlandsche Zaken de onderscheiden sprekers had beantwoord, werd het voorstel van den heer van Bosse in stemming gebragt en met 31 tegen 29 stemmen aangenomen.

Tegen hebben gestemd de heeren Meylink, de Bieberstein, Meeussen, [illegible], Hoffman, van Foreest, van Nispen van Sevenaer, Bots, Heemskerk Bzn., van Heukelom, Cornelis, Westerhoff, de Lom de Berg, de Raadt, de Poorter, Dommer van Poldersveldt, Blussé van Oud Alblas, [illegible], Lycklama à Nyeholt, Dullert, Gevers Deynoot, van Hoëvell, [illegible], Jespers, Kerstens, Slicher van Domburg, van der Veen, Wichers en de Voorzitter.

Voor hebben gestemd de heeren: van Bosse, Kingma, Poortman, [illegible], ter Bruggen Hugenholtz, Thorbecke, Hoynck van Papendrecht, van Asch van Wijck, van Franck, van Zuylen van Nyevelt, Wintgens, Taets van Amerongen, Idzerda, Betz, Mensonides, van Eck, Duymaer van Twist, Olivier, Cool, Mackay, Heemskerk Azn., van [illegible] Reinestein, van Goltstein, Tutein Nolthenius, van Voorthuysen, Begram, Elout van Soeterwoude, van Lynden, de Brauw, van der Linden en Wybenga.

Het aldus gewijzigde onder-art. 19, gebragt op een cijfer van f [illegible]73,600.00, werd daarna zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd.

Op onder-art. 20 betrekkelijk den aanleg van een gedeelte van den spoorweg strekkende van het Nieuwe Diep tot Alkmaar, uitgetrokken voor eene som van f 1,205,400.00, stelden de heeren Mensonides en Nolthenius een amendement voor, strekkende om dat onder-artikel aldus te lezen: » Aanleg van het stationsgebouw en der verdere werken aan het Nieuwe Diep met alle tot dien aanleg in verband staande uitgaven, zoo verre zij niet in een of meer der voorgaande artikelen zijn begrepen, f 500 000,00" en alsdan onder-art. 21 voor onvoorziene uitgaven op f 1 701 039,00 te brengen.

De voorstellers lichtten ieder het door hen gedane voorstel toe, als de strekking hebbende om eene wijziging in de Noordhollandsche lijn als bij de spoorwegwet bepaald, mogelijk te maken, en voor het oogenblik het nemen eener beslissing omtrent de vraag of de weg van het Nieuwe Diep naar Alkmaar aan de oostelijke of westelijke zijde van het kanaal zou gelegd worden, te verdagen. Met de aanneming van dit amendement, meenden zij, werd niets gepraejudicieerd omtrent de rigting welke de geheele lijn door Noordholland later blijken zou te moeten nemen, en dat in verband met de voorgenomene doorgraving van Holland op zijn smalst. De heer Cool ondersteunde het gedane voorstel; hij wenschte ondertusschen te weten of bij de aanneming daarvan de daarstelling eener lijn door de Zaanstreek gevaar zou loopen. Van de dienaangaande te ontvangen inlichtingen zou hij zijne stem doen afhangen.

De heer Heemskerk Azn. verklaarde zich ten gunste van het gedane voorstel, en zulks omdat, naar het hem voorkwam, de voorloopige arbeid voor de daarstelling van de eerste sectie der Noordhollandsche lijn nog niet genoegzaam gevorderd was om ten deze eene beslisstng te nemen, terwijl de wijze van beslissing, gelijk de Regering die nu verlangde, zijne goedkeuring niet kon wegdragen. Even als de voorstellers deed hij het gewigt uitkomen van dit onderwerp, daar het hier aankwam op de bepaling van zoodanige rigting, waaruit Noordholland in het algemeen het meeste voordeel zou trekken; waartoe hij de zaak niet voldoende toegelicht achtte.

De heer van Bosse verklaarde zijne stem te zullen laten afhangen van den loop dien de beraadslaging over het amendement nemen zou. Daar het zijn kon dat de meerderheid der Vergadering zich niet vereenigde met het daarin gelegen denkbeeld van uitstel van beslissing deed hij een ander voorstel om de vraag uit te maken of de weg langs de oost- of de westzijde van het kanaal loopen zou, aldus geformuleerd dat achter het woord Nieuwe Diep ingevoegd zouden worden de woorden » langs de westzijde van het Noordhollandsche kanaal."

De heer van Foreest bestreed het voorstel van de heeren Mensonides en Nolthenius; hij was van oordeel dat deze poging, om op de bepaling van de spoorwegwet, dat de weg over Alkmaar zou loopen, terug te komen, niet moest ondersteund worden, en dat elk nader onderzoek in dit opzigt tot niets leiden zou.

De heer Nolthenius zeide dat met het voorstel niet anders bedoeld werd dan de quaestie der rigting der geheele lijn door Noordholland niet te praejudicieren.

De Minister van Binnenlandsche Zaken gaf mede te kennen bedenkingen tegen het bedoelde voorstel te hebben; aangezien het de strekking had om eene wijziging in de spoorwegwet mogelijk te maken en de beslissing te verdagen, hetgeen hij moest afkeuren. De weg moest alzoo over Alkmaar loopen, en nu stelde de Regering voor de lijn van het Nieuwe Diep naar die stad langs de oostelijke zijde van het kanaal te leggen, welke rigting wel de duurste, maar de meest voordeelige voor het eigenlijk Noordholland, en het welvarend deel daarvan, alsmede in het belang der defensie was. In den loop zijner rede zeide de Minister van Binnenlandsche Zaken, dat, wat de tweede sectie der Noordhollandsche lijn betrof, die nu niet te behandelen viel, daarbij de Zaanstreek niet mogt uitgesloten worden.

De heer van Heukelom zeide ten sterkste het amendement van de heeren Mensonides en Nolthenius te ondersteunen. De stand dezer zaak, die met zoovele andere nog onbeslist gebleven onderwerpen in betrekking stond, was nog niet van dien aard, om thans omtrent de voorstellen der Regering te beslissen. Bij een nader goed toegelicht wets-ontwerp moest de Kamer in staat gesteld worden om over de rigting der geheele Noordhollandsche lijn te oordeelen; en in dien zin vatte hij het amendement op. De heeren van Bosse en Tutein Nolthenius voerden nog nader het woord, alsmede de Ministers van Binnenlandsche Zaken en van Oorlog, welke laatste de oostelijke rigting der lijn in het belang der militaire defensie wenschelijk achtte. Tusschen de heeren Mackay en van Heukelom had nog eene korte woordenwisseling plaats.

Het voorstel van de heeren Mensonides en Tutein Nolthenius werd daarop in stemming gebragt en met 43 tegen 17 stemmen verworpen.

Vóór hebben gestemd de heeren: Heemskerk Azn., Tutein Nolthenius, van der Linden, Wybenga, van Bosse, Kingma, Thorbecke, van Heukelom, van Franck, Dullert, Wintgens, van Hoëvell, Idzerda, Mensonides, Duymaer van Twist, Olivier en Cool.

Het amendement van den heer van Bosse werd met 31 tegen 29 stemmen verworpen.

Vóór hebben gestemd de heeren: van Heukelom, de Raadt, Poortman, Blussé van Oud-Alblas, van Franck, Dullert, Wintgens, van Hoëvell, Idzerda, Betz, Jespers, van Eck, Duymaer van Twist, Olivier, Cool, Heemskerk Azn., van Goltstein, Begram, de Brauw, van Foreest, van Nispen van Sevenaer, van der Linden, Wybenga, van Bosse, Kingma, de Poorter, ter Bruggen Hugenholtz, Thorbecke en Hoynck van Papendrecht.

Onder-art. 21 onvoorziene uitgaven, het laatste van art. 2 van het wets-ontwerp, ten gevolge van de aanneming van het voorstel van den heer van Bosse op art. 19 met f 200 000 vermeerderd, in welken zin de Minister van Binnenlandsche Zaken dien post wijzigde, werd zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd, waarna de Kamer zich met art. 2 vereenigde..

De artt. 3, 4, 5, 6, 7 en 8 en de beweegredenen werden achtereenvolgens zonder beraadslaging goedgekeurd.

Het wets-ontwerp, houdende vaststelling der begrooting van uitgaven voor den aanleg van staatsspoorwegen, dienst 1860 en 1861, werd daarop in stemming gebragt en met 45 tegen 15 stemmen aangenomen.

Tegen hebben gestemd de heeren: Duymaer van Twist, Olivier, Mackay, van der Linden, Heemskerk Bzn., Kingma, Poortman, ter Bruggen Hugenholtz, Thorbecke, van Heukelom, Hoynck van Papendrecht, Dullert, Wintgens, van Hoëvell en Betz.

De Commissie van Rapporteurs bragt haar Eindverslag uit omtrent hoofdstuk VII der Staatsbegrooting voor 1862. Nadat de Voorzitter voorgesteld had den dag der beraadslaging nader te bepalen, deed de heer Thorbecke het voorstel om in verband met de spoedige behandeling der begrootingswetten de eerstvolgende vergadering te bepalen op aanstaanden Dingsdag over acht dagen, over welk voorstel de Minister van Binnenlandsche Zaken, de heeren Dullert, van Hoëvell en de Voorzitter het woord voerden; waarna het in stemming gebragt, met 42 tegen 18 stemmen werd verworpen en daarmede tevens beslist was dat de Kamer tot nadere bijeenroeping uiteenging.

Nadat de heeren Mackay en Cool, als leden voor de Commissie van Verzoekschriften, op eenige adressen verslagen hadden uitgebragt, met welker conclusien de Kamer zich vereenigde, werd de Vergadering gesloten.

TE 'S GRAVENHAGE, TER ALGEMEENE LANDS-DRUKKERIJ.